

nu det her i Landet, at vi have bygget det væsentligste af de større Baner, som Staten vil have anlagt. Naar vi nu altsaa skulle til at bygge alle disse smaa, lokale Baner, var det saa ikke muligt at faa et System, der var saa billigt, at der var Grund til at gaa med dertil, saaledes, at det store Flertal af disse smaa lokale Baner kunde blive til Virkelighed? Jeg ser nok, at det foreslaas, at denne Bane skal være af en let smalsporet Konstruktion. Det vil vel altsaa sige, at den skal have samme Bygningsmaade som Tørring-Banen og vel ogsaa som Stagens-Banen. Nu er det mit Spørgsmaal: Var det ikke muligt til disse smaa lokale Baner at anvende et langt billigere System? Og er det ikke den Vej, vi skulle gaa her i Landet, hvis overhovedet det store Flertal af disse private Baner skal blive til Virkelighed? Vi have jo haft det frimne her i Tinget før, og allerede i Fjor vare ærede Medlemmer af dette Ting i Sverige for at se paa et System, Kostasystemet, og ligeledes er der et System i Tyskland, i Mecklenburg, som ogsaa er langt billigere end det, som anvendes ved vore smalsporede Baner. Det staar i alt Fald for mig som Lægmand saaledes, efter de Erfaringer vi have gjort i den korte Tid, Tørring-Banen har bestaaet, at dette smalsporede System er for at bruge en populær jydsk Bending, hverken Flin eller Grin, hverken det ene eller det andet; det har ikke været saa billigt at anlægge, det er ikke saa billigt at drive, men man har alle Ulemperne ved, at Materiellet ikke kan gaa ind i Statsbanerne. Skulde det nu altsaa ikke være muligt, som sagt, til disse lokale Smaabaner at faa et System, det ikke alene var billigere i Anlægget — thi Anlægsudgiften er ikke, tror jeg, det værste ved disse smaa Baneanlæg — men ogsaa kunde gøre Banerne billigere at drive? Det tror jeg, er den største Ulykke i Almindelighed ved disse Smaabaner, at de ere for dyre at drive. Derfor vil det ogsaa vise sig, at de kunne svare sig, maaste med Undtagelse af Banerne i Sydlyn, Odder-Banen og maaste ogsaa i allerheldigste Tilfælde, naar der kommer en Havn, Bjerre-Herreds Banen. De kunne maaste nogenlunde svare sig, men ellers kunne disse Smaabaner ikke være sig, fordi Driften er for dyr. Skulde det altsaa ikke være i Sagens velforstaaede Interesse at faa Baner med disse lettere Konstruktioner, og som vare billigere at drive? Skulde Baneanstruktionerne i vore Nabolande ikke være praktisk anvendelige her hos os? Ellers er jeg bange for, at den allerførste Del af disse Lokalbaner aldrig bliver

anlagt. Det er den almindelige Bemærkning, jeg vil tillade mig at gøre. Jeg tror, det har stor praktisk Betydning, thi saa er der Haab om, at en Del af disse Baner, som ogsaa ere komne ind her i Tinget i denne Samling, kunne komme igennem og bestaa saaledes, at vedkommende kunde være tjent med at have anlagt dem; men jeg er bange for, at hvis et saadant System følges som det, der er anvendt ved Tørring-Banen, vil Befolkningen i Længden ikke være glad derved; da er det vist langt heldigere, at benytte et System som det, der er anvendt ved Odderbanen og Bjerre-Herreds-Banen.

Der staar i § 1 af dette Lovforslag, at denne Bane skulde anlægges fra Horsens over Østbirk og Brædstrup til Bryrup, og der staar i sidste Paragraf, at Koncessionen kun kan gives paa Betingelse af, at Banen aabnes til Benyttelse i sin hele Udstrækning. Jeg vil nu derom gøre en Henstilling. Hvis det kun kunde lykkes at gennemføre denne Bane til Brædstrup, skulde der saa siges Nej, fordi den ikke kan komme til Bryrup ogsaa, skal det Stykke fra Horsens til Brædstrup heller ikke anlægges. Mon det vilde være rigtig, og mon det vilde være praktisk? Alle vi, der ere kendte i den Egn, vide jo, at Brædstrup er et gammelt Knudepunkt i den Egn, og jeg vil i alt Fald for mit Vedkommende antage, at hvis der kunde anlægges en Bane fra Horsens til Brædstrup, vilde der ikke være naaet saa lidt; kunde den komme til Bryrup, da saa meget bedre! Men indtil jeg har faaet nærmere Oplysninger, forekommer det mig, at det ikke er rigtig heldigt, at der staar i § 5, at Banen i sin hele Udstrækning skal gennemføres, ellers maa der intet gennemføres af Forslaget, saaledes som det lyder i § 1. Med Hensyn til § 2 har jeg allerede i mine forudskiftede Bemærkninger om Baneanlæg i Almindelighed antydnet min Tvivl, om det ogsaa er fornødtigt at anlægge Banen som smalsporet, saaledes som vi have gjort det ved Banen fra Horsens til Tørring. Jeg kan ikke lade være at tro, at hvis vi kunde naa til en billigere Anlægsmaade og en billigere Drift, vilde der være Haab for mange af de Anlæg, som der nu intet Haab er om. Nu sagde den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Wøtter), at der er Enighed om dette Anlæg. Ja, det er der jo nok paa en Maade, men vi, der kende noget til denne Sags Historie, vide jo ogsaa, at der er Folk i Egnen, som have en anden Mening, i alt Fald om Anlægget af en Del af denne Bane. Den ærede Ordfører maa jo vide — og det ved han selvfølgelig ogsaa, da han har deltaget i de forskellige Forhandlinger om denne Sag — at der er ikke saa